

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Зависног електродистрибутивног предузећа
„Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина
за период 01.01-31.12.2019. године**

Број: РВ068-20

Бања Лука, 15.12.2020. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	8
	1. Увод	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	8
	4. Набавке.....	10
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	11
	6. Финансијски извјештаји	12
	6.1. Биланс успјеха	12
	6.1.1. Приходи.....	12
	6.1.2. Расходи.....	14
	6.1.3. Финансијски резултат.....	19
	6.2. Биланс стања.....	19
	6.2.1. Актива	19
	6.2.2. Пасива.....	24
	6.2.3. Ванбилансна евиденција	27
	6.3. Биланс токова готовине	28
	6.4. Временска неограниченост пословања	28
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	29
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје.....	29

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Зависног електродистрибутивног предузећа „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31. децембар 2019. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Зависног електродистрибутивног предузећа „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачкама 6.1.3. и 6.2.2.1. извјештаја:

Финансијски резултат текућег периода је потцијењен у износу од најмање 6.518.271 КМ због више исказаних прихода од укидања неискоришћених дугорочних резервисања у износу од 936.651 КМ и више исказаних губитака по основу расходања сталних средстава у износу од 7.454.922 КМ.

Такође, више је исказан нераспоређени добитак ранијих година, а мање нераспоређени добитак текуће године у претходно наведеном износу од 6.518.271 КМ.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањено је да су финансијски извјештаји састављени под претпоставком да ће Зависно електродистрибутивно предузеће „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина наставити своје пословање у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2019. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор Зависног електродистрибутивног предузећа „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 15.12.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Зависног електродистрибутивног предузећа „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина за 2019. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Зависног електродистрибутивног предузећа „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина за 2019. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Код провођење процедура јавних набавки у 2019. години нису поштоване одредбе Закона о јавним набавкама јер је проведено више директних споразума за набавке истих роба и услуга (маркетиншке, рекламне и медијске услуге, канцеларијски материјал, осигурања објеката, обуке и оспособљавања радника) дијелењем набавки што није у складу са чланом 14. и 15. Закона о јавним набавкама.

Код дијела јавних набавки, понуде примљене након истека рока за пријем нису враћене понуђачу, одлуке о избору најповољнијег понуђача, обавјештења о додјели уговора као и сажетци обавјештења нису објављивани, нису достављани извјештаји о проведеним поступцима и нису објављени основни елементи уговора што није у складу са чланом 36. став (1), 63. став (1), 70. став (6), 74. став (1), 75. став (1) и (2) Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

Исказане бруто накнаде ангажованим лицима на пројектима и бруто накнаде члановима комисија нису предвиђене Колективним уговором Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“, Матично предузеће а.д. Требиње.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.1. извјештаја:

Зависно електродистрибутивно предузеће „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина није обезбиједило тачне и поуздане евиденције из којих би се могла идентификовати опрема-прикључци који се односе на властита улагања и опрема-прикључци која се односи на донације, што није у складу са чланом 10, 11, 13-22. Правилника о

рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске".

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор Зависног електродистрибутивног предузећа „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Зависног електродистрибутивног предузећа „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Зависног електродистрибутивног предузећа „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина.

Бања Лука, 15.12.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- 1) врши попис ванбилансне евиденције и примљених гаранција у складу са чланом 4. став 3. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) пословне књиге воде на начин дефинисан чланом 11. став (5) и чланом 12. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 3) евидентирање разграничених прихода и примљених донација, класификација бруто накнада по уговорима о привременим и повременим пословима и исказивање унапријед плаћених трошкова на рачунима активних временских разграничења врши у складу са чланом 28. став (8), 43. став (1), 36. став (9) и 20. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике,
- 4) ванбилансна актива и ванбилансна пасива евидентирају у складу са чланом 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике,
- 5) накнадно признавања дугорочних пласмана врши у складу са чланом 43. став (2) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске" и параграфом 47 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и мјерење,
- 6) приходи и расходи признају у периодима на које се односе,
- 7) Биланс токова готовине саставља у складу са чланом 10. тачка (2) и (4) и чланом 11. тачка (2) и (6) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и
- 8) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодане додатне информације према параграфу 112 (ц) МРС 1 Презентација финансијских извјештаја.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи:

- 1) да се приликом провођења поступака јавних набавки у потпуности поштују одредбе Закона о јавним набавкама и подзаконских аката,
- 2) да се уговорене плате одређују у складу са Закључком Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње,
- 3) признавање права на накнаде члановима комисијама у складу са Колективним уговором Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње и
- 4) доношење интерног акта о признавању права и висине накнаде за коришћење мобилних телефона, као и расхода репрезентације.

Препоручује се Надзорном одбору да обезбиједи да се:

- 5) уговорене плате члановима Управе одређују у складу са Закључком Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о јавним предузећима,
- Закон о привредним предузећима,
- Закон о електричној енергији,
- Закон о енергетици,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о порезу на добит,
- Закон о порезу на додатну вриједност,
- Закон о раду,
- Закон о унутрашњем платном промету,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Колективни уговор Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ и
- Закључак Владе Републике Српске од 11.01.2013. године.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Зависно електродистрибутивно предузеће „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина (у даљем тексту: Предузеће) основано је Одлуком Јавног предузећа „Електропривреда Републике Српске“ од 19.08.1992. године.

Предузеће је уписано у регистар привредних организација код Основног суда у Бијељини. У складу са рјешењем регистровано је за обављање дјелатности производње, дистрибуције, снабдијевања и трговине електричном енергијом, изградњу водова за електричну струју и телекомуникације, изградњу осталих објеката нискоградње, електроинсталационе радове и увођење инсталација (водовод, канализација и остало), неспецијализовану трговину на велико, дјелатност управљања, савјетовање које се односи на пословање и остало управљање и слично.

Рјешењем Основног суда у Бијељини од 01.09.2005. године извршена је статусна промјена својине државног капитала, односно облика организовања Предузећа, којом је Јавно предузеће трансформисано у акционарско друштво, а Рјешењем Окружног привредног суда у Бијељини од 29.08.2012. године извршена је промјена назива Предузећа у Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“, Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно електродистрибутивно предузеће „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина.

Предузеће послује у оквиру Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње (у даљем тексту: Холдинг).

Основна дјелатност Предузећа је дистрибуција електричне енергије.

Органи Предузећа су Скупштина, надзорни одбор и управа.

Ревизијом су обухваћени финансијски извјештаји Предузећа за 2019. годину.

Предузеће је доставило примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2019. године. Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је са дужном пажњом размотрила изнесене примједбе и оцијенила да се ради о образложењима датих налаза и закључака, која немају утицај на налазе ревизије, препоруке и дато мишљење.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Предузећа.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Основи унутрашње организације дефинисани су Статутом којим је у складу са дјелатношћу Предузећа дефинисана макро организација. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних утврђени су унутрашња организација, организационе јединице, њихов дјелокруг рада, систематизација и опис послова. Предузеће обавља пословање организовањем рада на функционалном принципу путем управе, радних јединица, сектора, служби, одјељења и радних мјеста.

Важећим Правилником на дан 31.12.2019. године у Предузећу су систематизована 564 радна мјеста за 1088 извршилаца.

На дан 31.12.2019. године у Предузећу је било 912 запослених. Током 2019. године запослено је 18 радника на одређено и неодређено вријеме, а са 30 запослених је прекинут радни однос. Од осам ангажованих приправника на дан 31.12.2019. године, пет приправника је било ангажовано по уговору о финансирању нето плата приправника са високом стручном спремом са ЈУ Заводом за запошљавање Републике Српске. У Предузећу је било ангажовано и 18 лица по уговорима о стручном оспособљавању, са којима након стицања приправничког стажа није настављен ангажман.

У току су активности на провођењу пројекта реструктурирања дистрибутивних предузећа у саставу Холдинга, који предвиђа тржишно снабдијевање електричном енергијом и одвајање дјелатности снабдијевања електричном енергијом од дистрибутивне дјелатности.

Попис на дан 31.12.2019. године је проведен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16) осим што истим није обухваћена ванбилансна евиденција и није извршен попис примљених гаранција у поступцима јавних набавки. Наведено није у складу са чланом 4. став 3. наведеног Правилника, (тачка 6.2.3. извјештаја).

Систем интерних контрола у дијелу који се односи на јавне набавке није на задовољавајућем нивоу јер је извјештавање о јавним набавкама (план, ребаланс, реализација, одступања од плана и остало) непоуздано због непостојања јасне подјеле надлежности између одређених организационих дијелова Предузећа и утврђене су административне грешке у одређивању броја протокола на документима и навођењу времена за достављање понуда у појединим актима који прате одређене фазе процеса набавки.

Предузеће је у главној књизи вршило евидентирања која се односе на 2019. годину послје датума објаве финансијских извјештаја, што није у складу са чланом 11. став (5) и 12. став (6) наведеног Закона којим је дефинисано да се пословне књиге закључују након свих потребних књижења, укључујући предзакључна и закључна књижења, а најкасније до рока за предају годишњих финансијских извјештаја.

Правилником о рачуноводственим политикама Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње није дефинисан начин признавања и одмјеравања набавне вриједности произведене електричне енергије у микро хидроелектрани Власеница, које је у саставу Предузећа и прихода од продаје остварених по овом основу (тачка 6.1.1. и 6.1.2. извјештаја).

Управа Предузећа је именовала лице задужено за финансијско управљање и контролу и донесен је план рада за успостављање финансијског управљања и контроле. Сачињени су извјештаји о провођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола, као и образложење за недостављање Изјаве у вези достигнутог степена развоја система интерних финансијских контрола за 2019. годину.

Предузеће није уредило систем интерних контрола према дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер није донесена Стратегија управљања ризицима дефинисана чланом 9. Упутства о начину

и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), нису дефинисани кључни пословни процеси и успостављена књига пословних процеса који се проводе у Предузећу према члану 22. тачке 3), 4) и 5) и члану 30. наведеног Упутства, а такође није утврђена процјена ризика као основ за регистар ризика (члан 32. и 33 Упутства).

Дата је Изјава о планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола за 2020. годину. У току су активности везане за успостављање система финансијског управљања и контроле које су условљене и активностима реорганизације на нивоу Холдинга.

Функција интерне ревизије организационо је успостављена као одјељење за интерну ревизију. Активности интерне ревизије су проведене према годишњем плану.

Сходно наведеном и под тачкама 4. и 6. извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да у потпуности обезбиједи истинито и фер извјештавање и важећим законима и прописима.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- **врши попис ванбилансне евиденције и примљених гаранција у поступцима јавних набавки у складу са чланом 4. став 3. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза и**
- **пословне књиге као и главна књига воде на начин дефинисан чланом 11. став 5. и чланом 12. став 6. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.**

4. Набавке

План јавних набавки Предузећа је усвојен у вриједности од 57.829.973 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ-а), а Ребаланс плана од 28.02.2020. године је утврђен у износу од 35.961.232 КМ.

У 2019. години уговорена је вриједност набавки у износу од 33.606.470 КМ, од чега је по Закону о јавним набавкама БиХ (у даљем тексту: Закон - "Службени гласник БиХ, број 39/14) проведено 170 различитих поступака укупне вриједности 4.277.314 КМ (без ПДВ-а) и два поступка по процедурама Европске банке за обнову и развој (у даљем тексту: EBRD) у износу од 29.329.156 КМ, које нису предмет ревизије.

Од поступака проведених по процедурама Закона 17 је проведено отвореним поступком (2.637.230 КМ), 21 конкурентским захтјевом (504.221 КМ), 119 директним споразумом (528.041 КМ), 11 преговарачким поступком без објаве обавјештења (552.827 КМ), један по Анексу II дио Б Закона (45.000 КМ) и један поступак је изузет од примјене одредби ЗЈН (9.995 КМ).

Ревизијским испитивањем је обухваћено 10 поступака јавних набавки укупне вриједности 1.266.427 КМ, односно 30% од проведених поступака и то три отворена поступка, два конкурентска захтјева, два преговарачка поступка без објаве обавјештења и три директна споразума.

Предузеће није у потпуности примијенило законске и подзаконске прописе јер:

- су набавке маркетиншких, рекламних и медијских услуга, канцеларијског материјала, осигурања објеката, обуке и оспособљавања радника у најмањем износу од 94.898 КМ проведене путем више директних споразума

којима су уговорене набавке истих роба и услуга изнад 6.000 КМ без ПДВ-а, чиме је извршено дијелјење предмета набавке. Наведно није у складу са чланом 14. и 15. Закона јер није проведен одговарајући поступак набавке, односно извршена адекватна процјена вриједности набавке,

- понуде примљене након истека рока за пријем нису враћене понуђачу како је прописано чланом 63. став (1) Закона,
- нису објављене на веб страници Предузећа одлуке о избору најповољнијег понуђача у складу са чланом 70. став (6), обавјештења о додјели уговора према члану 74. став (1) као и сажетци обавјештења о додјели уговора у „Службеном гласнику БиХ“ према члану 36. став (1) Закона,
- Агенцији за јавне набавке нису достављани извјештаји о проведеним поступцима, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона и на веб страници Предузећа нису објављени основни елементи уговора за све поступке јавних набавки као и све измјене уговора до којих дође у току реализације уговора како је прописано чланом 75. став (2) Закона,
- Предузеће на својој веб страници не објављује Образац реализације уговора за сваку набавку посебно нити се врши ажурирање за сваки појединачни уговор на свака три мјесеца, како је дефинисано чланом 4. Упутства о објави основних елемената уговора и измјена уговора („Службени гласник БиХ“, број 56/15),
- комисије за јавне набавке нису доносиле пословник о раду комисије како је прописано чланом 9. став (2) Правилника о успостављању и раду комисије за набавке („Службени гласник БиХ“, број 103/14).

Препоручије се директору Предузећа да обезбиједи да се провођење поступака јавних набавки врши у складу са чланом 14. и 15, 36. став (1), 63. став (1), 70. став (6), 74. став (1), 75. став (1) и (2) Закона о јавним набавкама, као, да се поштује члан 4. Упутства о објави основних елемената уговора и измјена уговора, члан 9. став (2) Правилника о успостављању и раду комисије за набавке, те да се потписивање уговора врши у дефинисаном року.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Смјернице за израду трогодишњег плана пословања и годишњег за 2019. годину утврђује и доноси Управа и Надзорни одбор Холдинга. Након усвајања од стране Владе Републике Српске, Консолидовани план пословања Холдинга достављен је зависним предузећима на усаглашавање појединачних планова и коначно усвајање. План пословања Предузећа за 2019. годину је након утврђивања од стране Надзорног одбора усвојен од стране Скупштина акционара 25.02.2019. године.

План пословања за 2019. годину садржи Мјере Предузећа за остваривање Плана пословања, електроенергетски биланс, економско-финансијске пројекције Плана пословања и план инвестиција.

Планирана је бруто дистрибутивна потрошња Предузећа на нивоу од 848,52 GWh, губици од 82,32 GWh и нето дистрибутивна потрошња од 766,20 GWh. Директни купци (110 Kw) су планирани додатно са 104,84 GWh. Укупни приходи су планирани у износу од 102.098.233 КМ, укупни расходи у износу од 101.734.988 КМ и бруто добит у износу од 363.245 КМ. Инвестиције су планиране у износу 19.993.790 КМ, од чега је 10.000.000 КМ планирано из кредитних средстава.

Ребаланс плана пословања Предузећа израђен је на основу Смјерница за израду Ребаланса плана пословања Холдинга и у потпуности је усклађен са Консолидованим планом пословања Холдинга за 2019. годину, а усвојен је од стране Надзорног одбора и Скупштине акционара 16.12.2019. године.

Бруто дистрибутивна потрошња је планирана на нивоу од 732,86 GWh, губици од 70,20 GWh и нето дистрибутивна потрошња 662,67 GWh, а директни купци (110 Kw) су планирани додатно са 119,29 GWh. Укупни приходи су планирани у износу од 97.716.634 KM, укупни расходи у износу од 97.620.926 KM и бруто добит у износу од 95.708 KM.

6. Финансијски извјештаји

Финансијски извјештаји Предузећа приказани су у формату који је прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 63/16) припремљеним и презентованим у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања у Републици Српској.

Извјештај о пословању за 2019. годину усвојио је Надзорни одбор Предузећа на сједници од 27.11.2020. године. Остварена је бруто дистрибутивна потрошња од 718,14 GWh што је 2% ниже од Ребаланса плана, дистрибутивни губици од 56,04 GWh су нижи за 20% од Ребаланса а нето дистрибутивна потрошња од 662,10 GWh је на нивоу ребалансом утврђених.

6.1. Биланс успјеха

Извршење Финансијског плана Предузећа за 2019. годину исказано је у обрасцу Биланс успјеха (Извјештај о укупном резултату) и у истом су исказани укупни приходи од 111.948.321 KM и виши су за 15% у односу на планиране приходе, укупни расходи су исказани у износу 110.871.91 KM и виши су за 14% у односу на планиране расходе, а нето добитак текуће године исказан је у износу од 252.377 KM.

6.1.1. Приходи

Укупни приходи су исказани у износу од 111.948.321 KM и највећим дијелом се односе на пословне приходе.

Пословни приходи су исказани у износу од 107.183.177 KM, а чине их приходи од продаје робе, учинака, активирања робе и учинака и остали пословни приходи.

Приходи од продаје робе су исказани у износу од 84.410.524 KM, а односе се на приходе од продаје робе повезаним правним лицима и дистрибуиране електричне енергије испоручене РИТЕ Угљевик (1.175.796 KM) и приход од продаје електричне енергије на домаћем тржишту (83.234.728 KM). У оквиру прихода по основу неовлаштене потрошње електричне енергије извршено је сторнирање прихода из ранијих година у најмањем износу од 67.751 KM.

Приходи од продаје учинака исказани су у износу од 4.497.580 KM, а односе се на приходе од продаје учинака повезаним правним лицима за продају електричне енергије произведене у мини хидроелектрани Тишча и дистрибутивну мрежарину за купце на средњем напону (2.934.418 KM) и приход од продаје учинака на домаћем тржишту по основу баждарења, израде прикључака, издатих сагласности за купце у Републици Српској, Федерацији БиХ и Дистрикту Брчко (1.563.162 KM).

Приходи од активирања или потрошње робе и учинака исказани су у износу од 377.202 КМ, а односе се на приходе по основу властитих, ресурса и то утрошка материјала, радне снаге, механизације и такси за потребе баждарнице.

Остали пословни приходи исказани су у износу од 17.897.871 КМ, а односе се на приходе од премија-наплата штете по одштетним захтјевима, поврата пореза, закупнина, реализовани дио донација и приходе од фондова.

Приходи од премија су исказани у износу од 12.793 КМ, а односе се на наплату штете од осигуравајућих кућа по одштетним захтјевима. Приходи од поврата пореза (47.065 КМ) су исказани по рјешењима инспекцијских органа, приходи од закупнине објеката (14.878 КМ), а остварени су по основу закупа стубова на основу Правилника о техничким условима за постављање ТК опреме на електродистрибутивну мрежу.

Приходи од фондова исказани су у износу од 396.624 КМ, а односе се на приходе по основу рефундације плата за одсуства са посла по рјешењима Фонда здравственог осигурања Републике Српске, ЈУ Фонда за дјечију заштиту Републике Српске и финансирање нето плате приправника са високом стручном спремом од стране ЈУ Завода за запошљавање Републике Српске.

Приходи по основу реализованог дијела донација у основним средствима исказани су у износу од 17.426.512 КМ од чега се 16.280.438 КМ односи на реализовани дио донација у прикључцима (вишак установљен приликом GPS снимања) док се износ од 1.146.074 КМ односи на реализовани дио донација у основним средствима по основу обрачунате амортизације на годишњем нивоу за коју се врши укидање дугорочно разграничених прихода.

На основу GPS снимања опреме-прикључака раније преузетих од купаца у власништво Предузећа и повезивања снимљених података са базом основних средстава Предузеће је у току 2019. године евидентирало промјене вриједности прикључака по основу разлика између снимљених и стања опреме-прикључака по евиденцијама Предузећа. На основу Одлуке Надзорног одбора од 11.11.2019. године о усвајању извјештаја о попису евидентирани су вишкови за Радну јединицу Бијељина (у даљем тексту: РЈ Бијељина) и Пословну јединицу Пелагићево (у даљем тексту: ПЈ Пелагићево) укупно у износу од 16.292.395 КМ и отпис у износу од 11.646.906 КМ (тачка 6.1.2. и 6.2.1.1. извјештаја).

Финансијски приходи су исказани у износу од 2.042.934 КМ, а највећим дијелом (2.042.870 КМ) се односе на приходе од затезних камата чији обрачун је преузет из billing система Предузећа.

Остали приходи су исказани у износу од 2.720.088 КМ и највећим дијелом се односе на вишкове утврђене годишњим пописом (362.109 КМ), наплаћена отписана потраживања (913.824 КМ) и приходе од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остале непоменуте приходе (1.417.896 КМ).

На основу одлуке Надзорног одбора о усвајању извјештаја о попису основних средстава на дан 31.12.2019. године укњижени су вишкови утврђени пописом, а највећим дијелом се односе на вишкове непокретности, постројења и опреме (прикључци) који су настала од завршетка снимања до 31.12.2019. године и то у РЈ Бијељина (231.999 КМ) и ПЈ Пелагићево (128.709 КМ).

У току године наплаћена су потраживања за која је извршена исправка вриједности у износу од 913.824 КМ.

Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи (1.417.896 KM) највећим дијелом се односе на приходе од укидања резервисања по основу донације прикључака и осталих средстава у износу од 936.651 KM, приходе по основу демонтираног материјала у износу од 323.994 KM и обрачунаог дисконта на дугорочне кредите у износу од 128.055 KM који се исказују укидањем разграничених прихода по основу амортизације дисконта дугорочних кредита добијених по каматним стопама нижим од тржишних у складу са MPC 20 - Рачуноводство државних давања и објелодањивање државних помоћи. Разграничени приходи се укидају и признају као остали приходи у складу са отплатним планом ино кредитних обавеза (тачка 6.2.2.3. извјештаја).

Препоручује се директору Предузећа да обезбједи да се приходи признају у периодима на које се односе.

6.1.2. Расходи

Укупни расходи исказани у износу од 110.871.917 KM односе се на пословне расходе, финансијске расходе, остале расходе и расходе од усклађивања вриједности имовине.

Пословни расходи исказани у износу од 96.012.878 KM односе се на набавну вриједност продате робе, трошкове материјала, трошкове зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, трошкове производних услуга, трошкове амортизације и резервисања, нематеријалне трошкове и трошкове пореза и доприноса.

Набавна вриједност продате робе исказана у износу од 53.321.650 KM односи се на набавну вриједност купљене електричне енергије за јавно снабдијевање (23.559.424 KM), за резервно снабдијевање (12.920.886 KM), из система обавезног откупа (3.254.598 KM), интерних обрачуна (337.004 KM), за одобрене дистрибутивне губитке (2.867.797 KM), трошкове за тарифе системских и помоћних услуга (3.195.631 KM) и трошкове преноса електричне енергије-мрежарина (7.186.311 KM). Мрежарина се односи на тарифе преноса за енергију високог напона за снагу 35,10, 20 и 110 kV (6.571.728 KM), Независног оператора система-НОС (395.994 KM) и рубних подручја (218.589 KM).

Купопродаја електричне енергије регулисана је Уговором о међусобним економским односима између Холдинга и Предузећа од 04.01.2019. године. Фактурисање електричне енергије се врши мјесечно за преузете количине електричне енергије по цијенама које одређује Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: РЕРС) и Државна регулаторна комисија за електричну енергију БиХ (у даљем тексту: ДЕРК).

Интерни обрачуни се односе на набавну вриједност купљене електричне енергије од микро хидроелектране Власеница која је у власништву Предузећа. Одлуком Надзорног одбора су регулисани интерни економски односи. Основ за обрачун су трансферне цијене у складу са Одлуком о методологији утврђивања нивоа откупних цијена електричне енергије из обновљивих извора инсталисане снаге до 5 MW („Службени гласник Републике Српске“, број 71/04), а за које нису дефинисане рачуноводствене политике признавања.

Извјештајем водитеља поступка из Тарифног поступка за одређивање тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система у Републици Српској утврђени су коефицијенти поравнања који се примјењују приликом обрачуна цијена за испоручену електричну енергију и припадајућу мрежарину, а утврђени коефицијент за Предузеће је 1 што значи да Холдинг по истој цијени обрачунава испоручену електричну енергију са мрежаринама, по којој се и снабдијева од произвођача електричне енергије.

Трошкови материјала исказани у износу од 2.508.386 КМ односе се на трошкове материјала за израду учинака (6.364 КМ), трошкове осталог материјала (1.558.906 КМ) и трошкове горива и енергије (943.117 КМ).

Трошкови режијског материјала у најзначајнијим износима се односе на утрошени материјал и резервне дијелове за редовно планско одржавање основних средстава (804.136 КМ) и хаваријско и редовно одржавање основних средстава (200.894 КМ), ХТЗ опреме (194.392 КМ) и утрошени канцеларијски материјал (149.171 КМ).

Трошкови горива и енергије се највећим дијелом односе на трошкове деривата нафте за теретна и теренска возила (242.588 КМ), за путничка возила (121.357 КМ) и трошкове електричне енергије за остале сврхе - потрошња електричне енергије за сопствене потребе (439.955 КМ).

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода исказани су у износу од 23.617.676 КМ и односе се на трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада (19.504.637 КМ) и осталих личних расхода (4.113.039 КМ).

Трошкови бруто зарада и накнада зарада се односе на трошкове бруто зарада за редован рад (14.509.597 КМ), накнада зарада (4.739.039 КМ), накнада члановима надзорног одбора (49.751 КМ), накнада директору и члановима одбора за ревизију (50.456 КМ) и физичким лицима који нису у радном односу (170.740 КМ).

Накнаде зарада садрже накнаде за рад недељом и у дане празника, плаћено одсуство, годишњи одмор, боловање, ноћни, прековремени и интервентни рад и приправност.

Надзорни одбор Предузећа је извршио именовања вршилаца дужности чланова Управе са којима су закључени уговори о правима и обавезама вршилаца дужности и уговори о раду као и именовање главног правног савјетника са којим је уговор о раду закључила Управа Предузећа. Уговорене плате именованим лицима су умањивање 10% у складу са одредбама Закључка о прихватању Закључка Владе Републике Српске и умањењу уговорених плата и плата руководећих радника Холдинга од 13.02.2013. године. Приликом закључивања Анекса уговора о раду са члановима Управе од 24.07.2019. године нису примијењене одредбе наведеног Закључка, односно није вршено умањење плата чланова Управе Предузећа и главног правног савјетника.

Трошкови бруто накнада члановима Надзорног одбора односе се на бруто накнаде за пет чланова у појединачним износима од по 500 КМ нето мјесечно у складу са Одлуком о висини накнаде за рад члановима Надзорног одбора од 26.08.2011. године.

Трошкови бруто накнада члановима одбора за ревизију односе се на бруто накнаде за три члана у појединачним износима од 450 КМ нето мјесечно у складу са Одлуком о висини накнаде за рад члановима Одбора за ревизију од 26.08.2011. године, а трошкови бруто накнада директору интерне ревизије односе се на накнаде директору Одјељења интерне ревизије у висини од 500 КМ мјесечно у складу са закљученим уговором.

Трошкови бруто накнада физичким лицима који нису у радном односу односе се на бруто накнаде лицима са којима су закључени уговори о стручном оспособљавању (стицање приправничког стажа) у висини од 500 КМ мјесечно за лица са средњом и 600 КМ мјесечно за лица са високом стручном спремом.

Трошкови бруто осталих личних расхода исказани у износу од 4.113.039 КМ односе се на трошкове отпремнина, награда и помоћи (122.328 КМ), трошкове запослених на службеном путу (72.541 КМ) и трошкове осталих личних расхода (3.918.170 КМ).

Трошкови награда и помоћи односе се на помоћ запосленима због дуготрајне болести (1.960 КМ), рођења дјетета (49.289 КМ) и у случају смрти члана породице (71.079 КМ).

Трошкови бруто осталих личних расхода односе се на накнаде трошкова превоза на посао (448.421 КМ), накнаде за исхрану током рада (2.099.661 КМ), регрес за коришћење годишњег одмора (1.288.537 КМ), накнаду поводом вјерских празника, Дана жена и зимнице (45.992 КМ), накнаде члановима комисија (27.306 КМ) и остале накнаде (8.254 КМ).

Регрес за коришћење годишњег одмора се обрачунава у висини најмање једне нето просјечне плате у Републици Српској остварене у претходној години (857 КМ). Бруто накнаде ангажованим лицима на Пројекту реструктурирања дистрибутивних предузећа Холдинга и успоставе јавног снабдијевања су обрачунате према Одлуци директора Холдинга, а накнаде члановима Комисије за евалуацију предмета испорука и инсталација паметног мјерења (EBRD) и запосленим радницима за полагање стручних испита према одлукама директора Предузећа. Наведене бруто накнаде као и накнаде члановима комисија за избор чланова Одбора за ревизију, комисија за попис и комисија за набавке нису предвиђене Колективним уговором Холдинга.

Трошкови производних услуга исказани у износу од 2.182.566 КМ највећим дијелом се односе на трошкове транспортних услуга (1.030.197 КМ), услуга одржавања (711.943 КМ), закупа (149.755 КМ), рекламе и пропаганде (80.315 КМ) и осталих услуга (209.113 КМ).

Трошкови транспортних услуга се најзначајнијим износима односе на трошкове поштанских услуга (810.723 КМ), фиксних телефона (54.922 КМ), мобилних телефона (126.821 КМ), интернета и осталих транспортних услуга (31.172 КМ).

Накнаде трошкова мобилних телефона одобрене су у висини мјесечне претплате у VPN мрежи у распону од 50 КМ до 200 КМ члановима Управе предузећа, главном правном савјетнику и предсједнику Надзорног одбора иако интерни акт о утврђивању висине ове накнаде није донесен. Основ за накнаду ових трошкова члановима Управе су уговори о правима и обавезама вршилаца дужности директора и извршних директора (менаџерски уговори).

Трошкови услуга одржавања највећим дијелом се односе на трошкове текућег одржавања SAP ERP система (247.497 КМ), за услуге на планском одржавању опреме (224.798 КМ) и трошкове за услуге одржавања аутомобила (109.922 КМ).

Трошкови закупа се углавном односе на трошкове закупа складишног простора (56.056 КМ), паркинг простора и путног земљишта (45.049 КМ) и пословног инвентара и опреме (44.823 КМ).

Трошкови закупа путног земљишта су више исказани, а активна временска разграничења мање у износу од 7.328 КМ по основу унапријед плаћених трошкова за 2020. годину, што није у складу са чланом 20. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 106/15).

Трошкови рекламе и пропаганде највећим дијелом се односе на трошкове огласа, рекламе и пропаганде (44.047 КМ) за уговорено медијско праћење.

Трошкови осталих производних услуга односе се на трошкове комуналних услуга (63.850 КМ), услуга заштите на раду (80.098 КМ) и производне услуге по уговору о привременим и повременим пословима (43.702 КМ). Услуге по уговору о

привременим и повременим пословима нису исказане у оквиру непроизводних услуга, сходно одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови амортизације исказани су у износу од 10.854.636 КМ обрачунати су према процијењеном корисном вијеку употребе појединих група некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања и примијењених стопа за обрачун амортизације.

Трошкови резервисања исказани у износу од 305.488 КМ односе се на трошкове резервисања за отпремнине (93.049), јубиларне награде запослених (61.439 КМ) и судске спорове (151.000 КМ). Обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31.12.2019. године је извршен од стране овлашћеног актуара.

Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса) исказани у износу од 2.194.248 КМ односе се на трошкове непроизводних услуга (1.543.746 КМ), репрезентације (197.641 КМ), премија осигурања (84.643 КМ), платног промета (32.545 КМ), чланарина (29.931 КМ) и остале нематеријалне трошкове (305.743 КМ).

Трошкови непроизводних услуга се у најзначајнијим износима односе на трошкове општинских и административних послова (1.170.176 КМ), штампања и ковертирања рачуна за електричну енергију (127.962 КМ), адвокатских (67.768 КМ) и здравствених услуга (48.374 КМ).

Трошкови општинских и заједничких послова се односе на трошкове које Холдинг обавља за Предузеће према Уговору о међусобним економским односима.

Право на трошкове репрезентације остварују чланови Управе Предузећа на основу уговора о правима и обавезама вршилаца дужности директора и извршних директора. Предузеће не располаже интерним актом о утврђивању права, услова коришћења и висине ових трошкова.

Трошкови осигурања запослених за 2019. годину су више исказани у износу од 13.448 КМ, а активна временска разграничења мање за дио унапријед плаћене премије осигурања који се односе на 2020. годину, што није у складу са чланом 20. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови пореза исказани у износу 630.932 КМ и највећим дијелом се односе на порезе према Записнику Пореске управе Републике Српске (404.993 КМ), концесиону накнаду за коришћење електроенергетских објеката (42.275 КМ), накнаде за шуме (78.581 КМ) и накнаде за противпожарну заштиту (42.873 КМ). Записником Пореске управе Републике Српске од 12.01.2019. године о извршеној контроли за период 01.09.2013 – 31.12.2018. године утврђене су укупне пореске обавезе у износу од 724.250 КМ од чега је главни дуг 404.993 КМ (дорачунати порез на добит) и камате 319.257 КМ (за порезе и доприносе на лична примања - тачка 6.2.2.3 извјештаја)

Трошкови доприноса исказани су у износу од 397.295 КМ, а најзначајнији су трошкови накнада Синдикату Предузећа (240.040 КМ), регулаторних накнада (104.815 КМ) и трошкови доприноса за запошљавање инвалида (38.406 КМ).

Финансијске расходе (1.084.748 КМ) највећим дијелом чине расходи камата по кредитима у земљи (757.532 КМ) и затезних камата по Записнику о контроли Пореске управе Републике Српске (319.257 КМ).

Остали расходи су исказани у износу од 13.769.889 КМ. Највећим дијелом их чине расходи по основу губитака од продаје и расходовања нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме, исправке вриједности и отписа потраживања и расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи.

Губици по основу продаје и расходовања нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме исказани су у износу од 11.225.235 КМ, а најзначајнији дио се односи на неотписану вриједност и додатне трошкове расходовања некретнина, постојења и опреме, односно искњижавање средстава након извршеног GPS снимања у износу од 11.134.731 КМ (тачка 6.1.1. и 6.2.1.1. извјештаја).

У оквиру губитака по основу расходовања сталних средстава исказана је искњижена опрема-прикључци која GPS снимањем није идентификована у бази сталних средстава у износу од 7.454.922 КМ. За износ овог губитка извршено је укидање разграничених прихода по основу примљених донација у износу од 6.518.271 КМ у корист нераспоређеног добитка ранијих година за дио који је у ранијем периоду евидентиран преко корекције нераспоређене добити ранијих година (смањења) у корист разграничених прихода и у износу од 936.651 КМ за дио донираних сталних средстава евидентираних на конту разграничених прихода који су евидентирани на приходима од отписа донираних сталних средстава (тачка 6.2.2.2. извјештаја).

Наведено је за посљедицу имало погрешно исказане губитке по основу расходовања нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме, нераспоређеног добитка текуће године, као и разграничених прихода по основу примљених донација и нераспоређеног добитка ранијих година.

Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања (2.368.469 КМ) су исказани по основу исправке вриједности потраживања од купаца која се у складу са чланом 47-486 Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске" врши за потраживања старија од годину дана.

Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи исказани су у износу од 161.136 КМ, а највећим дијелом их чине расходи по основу отписа залиха материјала, ситног алата и инвентара (40.286 КМ), судских и других спорова (50.614 КМ) и накнаде штете трећим лицима (54.575 КМ).

Препоручује се Надзорном одбору да обезбиједи да се уговорене плате члановима Управе одређују у складу са Закључком Мјешовитог холдинга Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи:

- **да се уговорене плате одређују у складу са Закључком Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње,**
- **признавање права на накнаде члановима комисија врши у складу са Колективним уговором Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње,**
- **да се класификација бруто накнада по уговорима о привременим и повременим пословима и исказивање унапријед плаћених трошкова на рачунима активних временских разграничења врши у складу са чланом 43. став (1), 36. став (9) и 20. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике,**
- **доношење интерног акта о признавању права и висине накнаде за коришћење мобилних телефона, као и расхода репрезентације и**
- **да се расходи признају у периодима на које се односе.**

6.1.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха исказани су укупни приходи у износу од 111.948.321 КМ, укупни расходи у износу од 110.871.917 КМ, текући и одложени порез на добит који чине порески расходи периода (1.307.966 КМ) и одложени порески приходи периода (483.939 КМ) и нето добитак периода у износу од 252.377 КМ.

По налазу ревизије финансијски резултат је потцијењен за 6.518.271 КМ, због више исказаних прихода од укидања неискоришћених дугорочних резервисања (936.651 КМ) и више исказаних губитака по основу расходовања сталних средстава (7.454.922 КМ) - тачке 6.1.1. и 6.1.2 извјештаја.

6.2. Биланс стања

6.2.1. Актива

Укупна актива исказана је у нето износу од 307.020.344 КМ, а чине је пословна и ванбилансна актива.

Пословна актива исказана је у бруто износу од 534.267.860 КМ, исправке вриједности 259.387.570 КМ и нето вриједности 274.880.290 КМ.

Пословну активу чине стална средства нето вриједности од 248.413.610 КМ и текућа средства у нето износу од 26.466.680 КМ.

Због накнадних књижења у аналитичком евиденцијама након датума објаве финансијских извјештаја бруто износ потраживања од купаца у земљи у Билансу стања је за 398.780 КМ више исказан, а сумњива и спорна потраживања од купаца су за 398.851 КМ мање исказана у односу на износе у бруто билансу. Разлике између Биланса стања на дан 31.12.2019. године и бруто биланса су утврђене и на позицијама датих аванса и добављача у земљи (74.564 КМ).

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства су исказана у бруто износу од 476.981.040 КМ, исправке вриједности 228.567.430 КМ и нето вриједности 248.413.610 КМ.

Признавање појединих категорија сталних средстава у току 2019. године се врши преко конта средстава у припреми, а након испостављања окончане ситуације и техничког пријема (колаудације) врши се пренос на одговарајућу категорију сталних средстава. У оквиру сталних средстава промјене у току 2019. године се односе на повећање вриједности у укупном износу од 20.867.692 КМ које се састоји од набавки (4.652.288 КМ), донација (28.014 КМ) и вишкова (16.187.390 КМ) и смањење вриједности које се односи на расходе амортизације (10.854.636 КМ) и расходовање, односно отпис постројења и опреме (11.225.235 КМ).

Нематеријална средства исказана су у бруто износу од 5.096.420 КМ, исправке вриједности од 1.260.265 КМ и нето вриједности од 3.836.155 КМ. Односе се на улагања у развој (47.613 КМ), концесије, патенте, лиценце и остала права (524.022 КМ), остала нематеријална средства (767.067 КМ) и авансе и нематеријална средства у припреми (2.497.453 КМ).

Укупно повећање нематеријалних средстава у току 2019. године износи 176.230 КМ, а најзначајније се односи на набавке лиценци-сертификата, софтвера за хидролошке станице, web модула за неовлаштenu потрошњу и кадровску евиденцију.

Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине исказане су бруто вриједности 463.640.777 КМ, исправке вриједности 224.125.122 КМ и нето вриједности 239.515.655 КМ.

Нето вриједност некретнина, постројења и опреме чине земљиште (2.053.619 КМ), грађевински објекти (74.587.043 КМ), постројења и опрема (155.358.349 КМ) и аванси и некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми (7.516.644 КМ).

Предузеће је на основу одредби Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), односно Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом у ранијем периоду вршило преузимање прикључака од купаца у власништво као донацију ради наставка њиховог одржавања. Поред активности на евидентирању предатих прикључака по броју купаца у пословницама, уз кориштење просјечних величина, започете су активности на прикупљању стварних података о прикључцима у оквиру појединих пословница и снимање прикључака на терену кориштењем GPS уређаја.

У току 2019. године завршено је GPS снимање за РЈ Бијељина и ПЈ Пелагићево и утврђене количине и вриједности прикључака су вредноване као одступања на више и на ниже у односу на првобитно евидентиране количине и вриједности. Резултат наведених одступања у 2019. години износи 16.292.395 КМ као вишак који је евидентиран на осталим пословним приходима и 11.646.906 КМ као мањак исказан на расходима (неотписана вриједност сталних средстава). Разлози за евидентирање на вишковима/мањковима у ранијем периоду по другим радним јединицама или осталим приходима/расходима у 2019. години, а не као донација су условљени немогућношћу раздвајања дијела новоустановљених количина на изградњу коју је извршио купац и на дио улагања која је реализовао дистрибутер, тачка 6.1.1. и 6.1.2. извјештаја).

Правилником о рачуноводственим политикама Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ није донесена посебна рачуноводствена политика признавања промјене вриједности прикључака, а у поступку признавања промјене вриједности ове опреме није било досљедне примјене рачуноводствене политике, у складу са параграфом 13. МРС - 8 Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке. Наведеним параграфом је прописано, између осталог, да ентитет досљедно одабира и примјењује рачуноводствене политике за сличне трансакције, друге догађаје и околности.

Из наведеног произилази да Предузеће није обезбиједило тачне и поуздане евиденције из којих би се јасно могла идентификовати опрема-прикључци који се односе на властита улагања Предузећа и опрема-прикључци која се односи на донације што није у складу са члановима 10, 11, 13-22 Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске".

Осим промјена на прикључцима, најзначајнија повећања на некретнинама, постројењима и опреми у току године се односе на улагања у 35 kV далековод Поточари-Сасе, пуштања у рад 10 kV кабловског вода Бијељина – Амајлије, изградњу кабловске везе 10 kV Економија-Ковилуша, реконструкцију постојеће мреже ниског и средњег напона и набавке моторних возила.

Најзначајнија смањења на некретнинама, постројењима и опреми, поред редовне амортизације (10.660.178 КМ), односе се на мање утврђене количине и вриједности сталних средстава као резултат GPS снимања по Одлукама Надзорног одбора од

11.11.2019. године у износу од 11.646.906 КМ, односно од 28.02.2020. године о отпису сталних средстава као резултат редовног годишњег пописа (90.041 КМ).

Аванси, нематеријална средства у припреми, некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми исказане су у износу од 10.014.097 КМ.

Дугорочни финансијски пласмани исказани су у бруто износу од 6.581.482 КМ, 3.182.043 КМ исправке вриједности и 3.399.439 КМ нето вриједности, а односе се на стамбене кредите дате запосленим радницима из ранијих година и потраживања од купаца за која су закључени репрограми и медијације.

Стамбени кредити дати запосленим су одобрени на период од 5 до 25 година уз каматну стопу од 1% на годишњем нивоу. Вреднују се по номиналној вриједности (примјеном уговорене каматне стопе).

Дугорочно репрограмирана потраживања од купаца исказана су у нето износу од 3.311.729 КМ, а односи на потраживања од купаца за која је извршен репрограм и медијација.

Скупштина акционара је у октобру 2011. године донијела Одлуку о утврђивању услова за провођење четвртог циклуса репрограма потраживања за утрошену електричну енергију по којој се репрограм се закључује на период од двије до 10 година у зависности од категорије купца. Закључивање уговора је омогућено свим купцима који имају дуговања старија од шест мјесеци у односу на датум доношења Одлуке уз потребан предуслов за склапање уговора уплате од 10% износа потраживања, те да купац може имати само један активан уговор о репрограму и омогућено је право на отпис дијела износа неплаћене камате.

Предузеће је дугорочни дио потраживања од купаца по основу репрограма и медијације са стањем на дан 31.12.2019. године у износу од 6.493.773 КМ исказало по номиналном износу, што није у складу са чланом 43. тачка (2) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске", односно са МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и мјерење, параграф 47 по којима је субјект након почетног признавања дужан мјерити све финансијске обавезе по амортизованом трошку примјеном методе ефективне каматне стопе. Предузеће није досљедно примијенило рачуноводствену политику и у Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да нема сазнања о томе колики би могао бити материјално значајан ефекат на бруто износ ових потраживања са стањем на дан 31.12.2019. године.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се накнадно признавања дугорочних пласмана врши у складу са чланом 43. став (2) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске" и параграфом 47 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и мјерење.

Одложена пореска средства исказана су у износу од 1.647.713 КМ. Према параграфу 34 МРС 12 Порез на добит „одложено пореско средство се признаје за преношење неискориштених пореских губитака и неискориштених пореских кредита у наредни период у мјери у којој је вјероватно да ће постојати расположиви опорезиви добитак за који се могу искористити неискориштени порески губици...". У 2019. години Предузеће није користило одложена пореска средства по овом основу већ су повећана за износ од 145.631 КМ.

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства су исказана у бруто вриједности 57.286.820 КМ, исправке вриједности 30.820.140 КМ и нето вриједности 26.466.680 КМ. Чине их залихе материјала и готових производа, дати аванси, краткорочна потраживања, краткорочни финансијски пласмани, готовина и активна временска разграничења.

Залихе материјала и готових производа и дати аванси исказани су у бруто вриједности од 6.668.981 КМ, исправке вриједности од 2.882.906 КМ и нето вриједности од 3.786.075 КМ.

Залихе материјала бруто вриједности 6.033.152 КМ се највећим дијелом односе на залихе материјала (2.216.677 КМ), резервних дијелова (2.412.819 КМ), ситног алата, инвентара и ХТЗ опреме (404.315 КМ) и горива и мазива (22.713 КМ).

Исправка вриједности залиха исказана је у износу од 2.565.122 КМ, а односи се исправку вриједности залиха ситног алата, инвентара и ХТЗ опреме која је у употреби и за коју је потпуно извршена исправка вриједности (976.049 КМ) и некурентних залиха за чијим постојањем више нема потребе (1.589.074 КМ), а које се евидентирају у складу са чланом 35. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга “Електропривреда Републике Српске” и кориговане су преко рачуна исправке вриједности залиха по просјечним цијенама.

Залихе готових производа исказане су у износу од 69.328 КМ по цијени коштања у складу са чланом 33. наведеног Правилника.

Дати аванси бруто вриједности 566.502 КМ, исправке вриједности 317.784 КМ и нето вриједности 248.718 КМ се односе на авансе дате добављачима за набавку роба и услуга, (тачка 6.2.1. извјештаја).

Исправка вриједности исказана је у износу од 317.784 КМ, а односи се на аванс дат ранијих година који није реализован.

Краткорочна потраживања, краткорочни пласмани и готовина су исказана у бруто вриједности од 50.617.839 КМ, исправке вриједности од 27.937.234 КМ и нето вриједности од 22.680.605 КМ. Нето вриједност чине краткорочна потраживања, краткорочни финансијски пласмани, готовински еквиваленти и готовина и активна временска разграничења.

Краткорочна потраживања на дан 31.12.2019. године су исказана у нето износу од 17.518.497 КМ, а односе се на потраживања од купаца - повезана правна лица, од купаца у земљи и друга краткорочна потраживања (тачка 6.2.1. извјештаја).

Потраживања од купаца - повезана правна лица исказана су у нето износу од 1.583.572 КМ, а односе се на потраживања од повезаних лица за испостављене фактуре за електричну енергију РИТЕ Угљевик, мини хидроелектране Тишча и дистрибутивне мрежарине. Основ и цијене по којима се врши фактурисање су дефинисани уговорима.

Предузеће није вршило исправку вриједности потраживања од купаца – повезана правна лица у складу са усвојеном рачуноводственом политиком Предузећа према којој се не врши исправка потраживања од купаца повезаних лица која послују у систему Електропривреде Републике Српске, односно потраживања која проистичу из међусобних односа Холдинга и зависних предузећа.

Од укупног износа ових потраживања највећи дио (1.527.441 КМ) се односи на потраживања из 2019. године која су у валути плаћања.

Потраживања од купаца у земљи исказана су у нето износу од 15.387.850 КМ за испоручену електричну енергију физичким и правним лицима (подаци се преузимају из billing система у којима се воде евиденције за сваког купца по основу главног дуга, камата, репрограма и медијације, тужби и слично).

Друга краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 547.075 КМ, а чине их највећим дијелом потраживања по основу затезних камата, од запослених и од фондова.

Потраживања по основу затезних камата исказана су у износу од 137.475 КМ од чега се највећи дио 116.866 КМ односи на потраживања по основу камата по судским пресудама.

Потраживања од запослених исказана су у износу од 62.500 КМ, а односе се на потраживања по основу трошкова телефона у VPN мрежи и по основу дуговања на име куповине телефонских апарата на рате.

Потраживања од државних органа и организација исказана су у износу од 338.402 КМ, а чине их потраживање од ЈУ Фонд за дјечију заштиту (18.875 КМ) и Фонда здравственог осигурања Републике Српске (319.527 КМ).

Исправка вриједности краткорочних потраживања исказана је у износу од 27.937.234 КМ, од чега се износ од 26.370.543 КМ односи на коригована потраживања од купаца по основу процјене наплативости потраживања за фактурисану електричну енергију, а износ од 1.566.691 КМ се односи на потраживања по основу новчаних средстава на рачунима код Бобар банке а.д. у стечају Бијељина, јер увођењем привремене управе над банкама од стране Агенције за банкарство Републике Српске Предузеће није могло располагати новчаним средствима. Исправка вриједности потраживања старијих од годину дана се врши у складу са усвојеном рачуноводственом политиком Предузећа.

Краткорочни финансијски пласмани у износу од 2.761.858 КМ односе се на дио дугорочних финансијских пласмана који доспијева за наплату у периоду до годину дана, а чини их дио потраживања за која су закључени репрограми и медијација (2.747.552 КМ) и текуће доспјеће стамбених кредита датих радницима (14.306 КМ).

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 222.790 КМ, а односе на средства на трансакционим рачунима код пет пословних банака (123.246 КМ), посебно издвојеном рачуну (98.030 КМ), девизном рачуну (1.160 КМ) и готовину у благајни (355 КМ).

Активна временска разграничења су исказана у износу од 2.177.460 КМ. Односе се највећим дијелом на остале унапријед плаћене трошкове (728.586 КМ), вриједност будућих испорука са ПДВ-ом исказаних на авансним фактурама купцима (1.382.353 КМ), остала активна временска разграничења ПДВ (23.602 КМ) и остала разграничења-затварање ПДВ-а по примљеним авансима (24.316 КМ).

Унапријед плаћени трошкови односе се на трошкове планског одржавања основних средства-вишегодишње расјечање растиња испод далековода (728.586 КМ).

Вриједност будућих испорука са ПДВ-ом исказаних на авансним фактурама купцима односе се на разграничења у складу са чланом 55. Закона о ПДВ-у по којем је прималац аванса обавезан издати авансну фактуру уплатиоцу аванса за робу или услуге (1.382.353 КМ).

Активна временска разграничења у најмањем износу од 20.776 КМ су мање исказана за унапријед плаћене премије осигурања запослених и трошкове закупа путног

земљишта који су односе на 2020. годину, што није у складу са чланом 20. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.2.2. Пасива

Укупна пасива исказана је у износу од 307.020.344 КМ, а чине је пословна и ванбилансна пасива.

Пословна пасива исказана је у износу од 274.880.290 КМ, а чине је основни капитал, ревалоризационе резерве, нераспоређени добитак, резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи и обавезе.

6.2.2.1. Капитал

Структуру капитала на дан 31.12.2019. године чини основни капитал (38.486.953 КМ), резерве (5.094.705 КМ), ревалоризационе резерве (96.046.910 КМ) и нераспоређени добитак (42.798.381 КМ).

Основни капитал чини акцијски капитал уписан у судски регистар и усаглашен са исказаним капиталом у пословним књигама.

На основу одлука Владе Републике Српске од 30.12.2005. и 07.09.2006. године измијењен је облик организовања зависних државних предузећа у оквиру Електропривреде Републике Српске у акционарска друштва. Структуру акцијског капитала на дан 31.12.2019. године према изводу Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука Републике Српске чини акцијски капитал у власништву Холдинга 65% (25.017.520 КМ), Пензијски резервни фонд Републике Српске а.д. Бања Лука 10,27% (3.954.745 КМ), остали акционари 19,72% (7.590.340 КМ) и Фонд за реституцију Републике Српске 5% (1.924.348 КМ).

Резерве Предузећа (5.094.705 КМ) чине законске резерве (3.552.462 КМ) и статутарне резерве (1.542.243 КМ), настале у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима („Службени гласник Републике Српске“, број 127/08, 58/09, 100/11, 67/13 и 100/17).

Ревалоризационе резерве су формиране од позитивних ефеката процјене некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања извршених на дан 31.12.2008. године, 31.12.2011. године и 31.12.2015. године (последња процјена). У току 2019. године смањене су у износу од 3.569.099 КМ по основу преноса дијела вриједности који представља разлику између историјског трошка амортизације (на историјску набавну вриједност сталних средстава) и рачуноводственог трошка амортизације обрачунате на ревалоризоване вриједности сталних средстава

Нераспоређени добитак исказан је у висини од 42.798.381 КМ, а односи се на нераспоређени добитак текуће године (252.377 КМ) и нераспоређени добитак ранијих година (42.546.004 КМ). У току 2019. године нераспоређени добитак ранијих година је повећан у износу од 10.130.446 КМ по основу преноса дијела ревалоризационих резерви (3.569.099 КМ) и укидања дијела разграничених прихода од донација по основу отписа (6.561.347 КМ).

По налазу ревизије нераспоређени добитак ранијих година је прецијењен, а нераспоређени добитак текуће године потцијењен у најмањем износу од 6.518.271 КМ (тачка 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3, 6.2.1.1, 6.2.2.1. и 6.2.2.2. извјештаја).

У складу са одлуком Скупштине акционара од 16.12.2019. године извршен је распоред нераспоређене добити остварене у 2017. години потврђене од независног

ревизора у износу од 83.082 КМ за повећање нераспоређене добити, 4.515 КМ за повећање законских и 2.709 КМ статутарних резерви.

Предузеће је у 2019. години, као и претходних година, извршило пренос раније остварених позитивних ефеката ревалоризације за износ обрачунате амортизације сталних средстава (континуирани) у износу од 3.569.099 КМ у корист нераспоређеног добитка ранијих година умјесто нераспоређеног добитка текуће године, што није у складу са чланом 25. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.2.2.2. Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи

Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи исказани су у износу од 36.268.031 КМ. Односе се на одложене пореске обавезе (10.914.075 КМ), разграничене приходе и примљене донације (21.890.216 КМ), резервисања за накнаде и бенефиције запослених по основу процјене овлашћеног актуара (990.773 КМ) и остала дугорочна резервисања (2.472.967 КМ).

Дугорочна резервисања за накнаде и бенефиције запослених односе се на садашњу вриједност акумулираних права запослених на отпремнине за одлазак у пензију (774.341 КМ) и јубиларне награде (216.341 КМ) обрачунатих на дан 31.12.2019. године у складу са МРС 19 Примања запослених, према извјештају овлашћеног актуара.

Одложене пореске обавезе су исказане по основу обрачуна пореза на добит по стопи од 10% на кумулативну разлику између нето вриједности сталних средстава утврђених примјеном амортизационих стопа према усвојеној рачуноводственој процјени и пореских стопа. Приликом обрачуна амортизације у рачуноводствене сврхе утврђене на основу процјене вијека трајања појединих средстава (процјена од стране овлаштених процјењивача) и амортизације у пореске сврхе утврђене Правилником о примјени Закона о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, број 126/96) – Прилог број 3. настају опорезиве привремене разлике евидентирание као одложене пореске обавезе.

Разграничени приходи и примљене донације су исказани у износу од 21.890.216 КМ, а односе се на разграничене приходе по основу примљених донација – прикључака из ранијег периода.

Предузеће је у току 2019. године извршило укидање разграничених прихода у укупном износу од 7.454.922 КМ за донирана стална средства која нису потврђена у бази сталних средстава GPS снимањем. Укидање је извршено у корист нераспоређеног добитка ранијих година у износу од 6.518.271 КМ за дио који је у ранијем периоду евидентиран кориговањем (смањењем) нераспоређене добити ранијих година и у корист прихода од отписа донираних сталних средстава и у износу од 936.651 КМ за дио донираних сталних средстава евидентираних на конту разграничених прихода, (тачка 6.1.2. извјештаја).

Остала дугорочна резервисања се односе се на резервисања за судске спорове (1.713.363 КМ) и дисконт по дугорочним кредитима (759.605 КМ).

Предузеће је обезбиједило повољније услове финансирања од кредитора из иностранства уз дате гаранције Републике Српске и БиХ за враћање кредита у виду повољнијих каматних стопа. Признавање дугорочних обавеза по кредитима је извршено по фер вриједности, а разлика између вриједности обавеза према уговореним условима и њихове фер вриједности признаје се као разграничени приход од државних донација у складу са параграфима 10А, 12, 17 и 24 МРС 20

Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи. Укидање разграничених прихода настаје по основу амортизације дисконта дугорочних кредита добијених по каматним стопама нижим од тржишних и признаје се као остали приходи у складу са отплатним планом ино кредитних обавеза.

Просјечна пондерисана каматна стопа на кредите нефинансијским предузећима Централне банке БиХ основ је за процјену тржишне каматне стопе за 2019. годину од 4% у односу на период 2011-2016. година од 5,1%.

Наведени износ дисконта је погрешно класификован у оквиру осталих дугорочних резервисања умјесто у оквиру разграничених прихода и примљених донација, што није у складу са чланом 28. тачка 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору да обезбиједи примјену члана 28. тачка 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике приликом евидентирања разграничених прихода и примљених донација.

6.2.2.3. Обавезе

Обавезе су на дан 31.12.2019. године исказане у износу од 56.185.310 КМ, а односе се на дугорочне и краткорочне обавезе.

Дугорочне обавезе су исказане у износу од 28.477.324 КМ, а односе се на обавезе према повезаним правним лицима у износу од 15.877.132 КМ и дугорочне кредите у износу од 12.600.192 КМ.

Обавезе према повезаним правним лицима су исказане по основу два бескаматна уговора о репрограму обавеза према Холдингу закључене у укупном износу од 19.245.008 КМ на 120 рата и то по основу накнаде за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију и по основу задржаних средстава.

Дугорочни кредити у земљи се односе на обавезе по комерцијалном кредиту од Нове банке а.д. Бања Лука (кредитна линија Инвестиционе развојне банке Републике Српске) у износу од 883.839 КМ.

Дугорочни кредити у иностранству у износу од 11.716.353 КМ се односе на кредите од:

- KW Bankengruppe за пројекат Power IV Scada, у износу од 727.878 КМ,
- од Европске банке за реконструкцију и развој (EBRD) 35806, Пројекат обнове електродистрибуције, у износу од 249.889 КМ и
- од Европске инвестиционе банке EIB 23871, Пројекат обнове електричне енергије IV у износу од 11.498.191 КМ.

Краткорочне обавезе исказане су у износу од 27.707.986 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања, обавезе из специфичних послова, обавезе за зараде и накнаде зарада, друге обавезе, обавезе за ПДВ, обавезе за остале порезе и доприносе и друге дажбине, обавезе за порез на добитак и пасивна временска разграничења.

Краткорочне финансијске обавезе (7.795.048 КМ) се односе на обавезе по:

- краткорочним кредитима (3.950.000 КМ) исказане по основу Уговора о револвинг кредиту закљученим са UniCredit Bank a.d. Бања Лука од 21.08.2019. године на износ уговора од 4 милиона КМ. Предузеће је у току 2019. године користило и револвинг кредит код UniCredit Bank a.d. Мостар по

Уговору од 16.08.2019. године на износ од 4 милиона КМ, који је са стањем на дан 31.12.2019. године измирен,

- дијелу дугорочних кредита који доспијева у периоду до годину дана у износу од 3.773.747 КМ, а који се односи на кредите од иностраних кредитора (1.229.641 КМ), од банака у земљи (619.605 КМ) и дио обавеза по уговорима о репрограму обавеза према Холдингу (1.924.501 КМ).

Обавезе из пословања (13.812.224 КМ) се односе на обавезе за примљене авансе, депозите и кауције (1.546.906 КМ), добављаче-повезана правна лица (5.950.279 КМ), добављаче у земљи (6.035.683 КМ) и добављаче у иностранству (279.356 КМ). Обавезе за примљене авансе се највећим дијелом односе на претплаћене износе по рачунима за утрошену електричну енергију крајњих потрошача. Записником о усаглашавању са Холдингом је потврђено стања обавеза према повезаним правним лицима на дан 31.12.2019. године.

Обавезе према добављачима у земљи су исказане у већем износу од 74.495 КМ (тачка 6.2.1. и 6.2.1.2. извјештаја).

Обавезе из специфичних послова (756.283 КМ) се у потпуности односе на обавезе према Холдингу, а најзначајнији износи су исказани по основу општинских и административних трошкова (91.261 КМ), трошкова дебаланса (103.472 КМ), обавезног откупа електричне енергије (328.988 КМ) и обавеза за набављену опрему из кредитних средстава и припадајући дио зависних трошкова које Холдинг плаћа у име Предузећа (162.450 КМ).

Обавезе за зараде и накнаде зарада (1.784.559 КМ) односе се на обавезе према запосленима за зараде, накнаде зарада и остала лична примања обрачунате за децембар 2019. године.

Друге обавезе (395.600 КМ) су исказане по основу камата за неизмирене пореске обавезе (319.257 КМ) по Записнику о контроли Пореске управе Републике Српске и по основу обавезе према запосленима, члановима Надзорног и одбора за ревизију и других одбора и комисија.

Обавезе за плаћање ПДВ-а (486.925 КМ) су исказане по основу разлике између обрачунатог и аконтационог ПДВ-а.

Обавезе за порез на добитак (825.708 КМ) су исказане по основу Пореског биланса за 2019. годину.

Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (486.834 КМ) односе се на обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине на терет трошкова (79.841 КМ) и обавезе за порезе према Записнику о контроли Пореској управе Републике Српске (404.993 КМ). Рјешењем о одгоди плаћања пореског дуга од 19.05.2020. године, наведене обавезе су репрограмиране на период од 24 мјесеца и рекласификоване на дугорочне обавезе.

6.2.3. Ванбилансна евиденција

У оквиру ванбилансне активе и пасиве исказан је износ од 32.140.054 КМ. На основу података наведених у Напоменама уз финансијске извјештаје чине их искњижена интерна потраживања и обавезе између чланица Холдинга утврђена на дан 31.12.2004. године у складу са Одлуком Владе Републике Српске од 07.03.2006. године (28.241.564 КМ), станови додијељени запосленим радницима у ранијем периоду (1.523.061 КМ) и остало (2.375.429 КМ).

Примљене гаранције у поступцима јавних набавки су архивирани у Служби јавних набавки али се о њима не води евиденција и нису предмет евидентирања у ванбилансној евиденцији као ни дата средства обезбјеђења (мјенице и налози за плаћање, залози на роби) по уговорима о кредитима са банкама, што није у складу са чланом 62. и 63. Правилника о контоном оквиру и садржини рачуна у контоном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се ванбилансна актива и ванбилансна пасива евидентирају у складу са чланом 62. и 63. Правилника о контоном оквиру и садржини рачуна у контоном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Биланс токова готовине

Укупни приливи готовине исказани су у износу од 168.257.853 КМ, а односе се на приливе готовине из пословних активности (126.603.662 КМ), приливе готовине из активности инвестирања (7.249.596 КМ) и приливе готовине из активности финансирања (34.404.595 КМ).

Укупни одливи готовине износе 168.814.397 КМ, од чега су одливи готовине из пословних активности (136.173.201 КМ) и одливи готовине из активности финансирања (32.641.196 КМ). Одлива готовине из активности инвестирања није било.

Нето смањење готовине на дан 31.12.2019. године износи 556.544 КМ, готовина на почетку обрачунског периода износи 779.334 КМ и готовина на крају обрачунског периода износи 222.790 КМ.

Приливи од купаца и примљени аванси по основу наплаћеног ПДВ-а обрачунатог у излазним фактурама исказани су у оквиру осталих прилива из пословних активности умјесто на позицији приливи од купаца и примљени аванси. Такође, одливи по основу исплате добављачима и дати аванси по основу плаћеног ПДВ-а по улазним фактурама исказани су у оквиру осталих одлива из пословних активности умјесто у оквиру одлива по основу исплата добављачима и датих аванси како је прописано чланом 10. тачка (2) и (4) и чланом 11. тачка (2) и (6) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се Биланс токова готовине саставља у складу са чланом 10. тачка (2) и (4) и чланом 11. тачка (2) и (6) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањено је да су финансијски извјештаји састављени под претпоставком да ће Предузеће наставити своје пословање у складу са начелом сталности пословања. Такође, у Напоменама је објелодањено да су краткорочне обавезе Предузећа са стањем на дан 31.12.2019. године веће од вриједности обртне имовине у износу од 1.241.306 КМ. С обзиром да Предузеће послује у оквиру Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње Управа Предузећа сматра, да ће уз помоћ Матичног предузећа, превазићи тренутно тешкоће у пословању и наставити пословати у складу са начелом сталности пословања у будућности.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На основу објелодањених информација у Напоменама уз финансијске извјештаје на дан 31.12.2019. године Предузеће води 3.283 судска спора против физичких и правних лица у најмањем износу од 9.389.448 КМ без обрачунатих камата и судских трошкова по основу дуговања за утрошену електричну енергију и за неовлашћену потрошњу.

Против Предузећа на дан 31.12.2019. године се води 41 судски спор у најмањем износу од 4.432.652 КМ без обрачунатих камата и судских трошкова по основу одређивања накнаде за експроприсане непокретности, утврђење права својине, накнада штете због (пожара, прекида у испоруци електричне енергије, расјеке растиња и шуме испод далековода и слично).

За 2019. годину на име три судска спора резервисан је износ од 151.000 КМ, док је на име окончаних судских спорова исплаћен износ од 39.024 КМ.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје сачињене су Напомене, које пружају неопходне опште податке о Предузећу, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, али истим нису у потпуности објелодањене додатне информације о промјенама на сталним средствима (прикључци) према параграфу 112 (ц) МРС 1 Презентација финансијских извјештаја.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодане додатне информације према параграфу 112 (ц) МРС 1 Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Љиљана Топић, с.р.

Зорана Тодоровић, с.р.

Сњежана Тубић, с.р.